



**T.C.**  
**TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU**  
**2.DAİRE KARARI**

Başvuru Numarası : 2022/1404  
Toplantı Tarihi/Sayısı : 7.12.2022/22  
Karar Numarası : 2022/874  
Başvuran : A. U.  
Başvuran Vekili : --  
Adres : --  
Muhatap Kurum/Kişi : --  
Muhatap Adres :

### **I. BAŞVURUNUN KONUSU**

1. Haklı olmayan sebeple işten çıkarılma iddiası ile işe iade talebine ilişkindir.

### **II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ**

2. Başvuran; yaklaşık üç yıl ... Üniversitesi İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı bünyesinde sürekli işçi kadrosunda görev yaptığını, geçerlilik süresi 25.07.2022 tarihinde bitmesine rağmen 375 sayılı KHK'nın 35'inci maddesi kapsamında hakkında soruşturma açıldığını ve 2.09.2022 tarihinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi sebep gösterilerek Rektörlük onayı ile iş akdinin hukuka aykırı ve keyfi olarak feshedildiğini, soruşturma kapsamında Disiplin Kurulu Başkanına elden teslim ettiği savunmasının dikkate alınmadığını, hakkında verilen kararın siyasi nitelikte olduğunu, gerekçeli kararın tarafına ulaşmadığını, geçmişte silahlı terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım etme suçu sebebiyle ... 3. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandığını ancak hakkında verilen beraat kararının istinaf ve temyiz aşamalarından geçerek kesinleştiğini, buna rağmen konunun sürekli açılarak kendisine huzursuzluk verildiğini, kamu kurum veya kuruluşlarına girmesine engel teşkil edecek herhangi bir durumunun bulunmadığını, mülakat ve işe giriş sürecinde kendisinden istenilen tüm evrakları işverene eksiksiz olarak teslim ettiğini ve hakkında yapılan güvenlik arşiv araştırmasında herhangi bir problemin çıkmadığını, işe iadesi ile ilgili olarak arabuluculuk sürecinin başlayacağını ancak maddi ve manevi sebeplerden dolayı işe iade davası açmak istemediğini iddia etmekte; ... Üniversitesi Rektörlüğünün işten çıkarma kararının geri alınması için gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

### **III. İLGİLİ MEVZUAT**

3. 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Fesih bildirimine itiraz ve usulü" başlıklı 20'nci maddesinde; "İş sözleşmesi feshedilen işçi, fesih bildiriminde sebep gösterilmediği veya gösterilen sebebin geçerli bir sebep olmadığı iddiası ile fesih bildiriminden itibaren bir ay içinde işe iade talebiyle, İş Mahkemeleri Kanunu hükümleri uyarınca arabulucuya başvurmak zorundadır. Arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamaması hâlinde, son tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren, iki hafta içinde iş mahkemesinde dava açılabilir. (...)" hükmü yer almaktadır.

4. Mezkûr Kanun'un "İşverenin haklı nedenle derhal fesih hakkı" başlıklı 25'inci maddesinin ikinci fıkrası; "Süresi belirli olsun veya olmasın işveren, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemeksizin feshedebilir: ... a) İş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından

biri için gerekli vasıflar veya şartlar kendisinde bulunmadığı halde bunların kendisinde bulunduğunu ileri sürerek, yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler veya sözler söyleyerek işçinin işvereni yanıltması. (...)" şeklindedir.

5. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3'üncü maddesine göre; "(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. (...)"

6. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesine göre; "Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

7. Mezkûr Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı; "(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (...)" şeklinde hükme bağlanmıştır.

8. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde; "İnsan hakları ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek", (g) bendinde; "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek", (i) bendinde; "Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesi; "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir." hükmünü haizdir.

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi ise; "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." şeklindedir.

#### IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek,

araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, zgrlğinden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Öte yandan başvuru, başvuranın ... niversitesi Rektörlüğü tarafından haklı olmayan sebeple işten çıkarıldığı iddiası ile işten çıkarılma kararının geri alınması için gereğinin yapılması talebine ilişkin olup 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal nleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

14. İş Mahkemeleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinde, işe iade talebiyle açılan davalarda arabulucuya başvurmuş olmak dava şartı olarak düzenlemiştir. Arabuluculuk faaliyeti sonunda işçi ile işveren arasında anlaşmaya varılamaması halinde, işçinin son tutanağın düzenlendiği tarihten itibaren iki hafta içinde iş mahkemesinde dava açabilme hakkı bulunmaktadır.

15. Başvuranın iddia ve talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

## **V. KARAR**

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUğUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 07.12.2022 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi.

**e-imzalıdır**

Av. Alışan TİRİYAKİ  
II. Başkan

**e-imzalıdır**

Dr. Burhan ERKUŐ  
Kurul yesi

**e-imzalıdır**

Av. Harun MERTOğLU  
Kurul yesi

**e-imzalıdır**

İsmail AYAZ  
Kurul yesi

**e-imzalıdır**

Saffet BALIN  
Kurul yesi